

بررسی ارتباط بین افشای مسوولیت اجتماعی شرکت ها و ریسک سیستماتیک با نگهداشت وجه نقد و حاکمیت شرکتی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

حسین فیروزی^{۱*}، مهناز آرام^۲

دکترای مدیریت صنعتی، خودروسازی سایپا سیتروئن، کاشان، ایران (نویسنده مسئول)

کارشناس ارشد حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کاشان

چکیده

شرکتها به دنبال افزایش ارزش شرکت و عملکرد بهتر هستند و برای بهبود عملکرد مالی از منابع اجتماعی استفاده می کنند. در مقابل استفاده از منابع عمومی شرکتها باید مسوولیت پاسخگویی به اجتماع را به عهده بگیرند. در همین راستا هدف اصلی پژوهش حاضر بررسی ارتباط بین افشای مسوولیت اجتماعی شرکت ها و ریسک سیستماتیک و نگهداشت وجه نقد و حاکمیت شرکتی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد. در این پژوهش تعداد ۱۰۳ شرکت، از شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران به عنوان نمونه انتخاب و اطلاعات مالی آنها طی سال های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۴ جمع آوری گردیده است. برای تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از مدل رگرسیون خطی چند متغیره و داده های ترکیبی استفاده شده است. برای تجزیه و تحلیل آزمون فرضیات از نرم افزار ایویوز ۸ استفاده شده است. یافته های پژوهش نشان می دهد الف: بین نگهداشت وجه نقد و مسوولیت اجتماعی شرکتها ارتباط مثبت و معنی داری وجود دارد؛ ب: بین ریسک سیستماتیک و عملیاتی با مسوولیت اجتماعی شرکتها ارتباط منفی و معناداری وجود دارد و ج: بین حاکمیت شرکتی و مسوولیت اجتماعی شرکتها ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد.

واژه های کلیدی: افشای مسوولیت اجتماعی شرکت ها ، ریسک سیستماتیک ، نگهداشت وجه نقد ، حاکمیت شرکت

۱- مقدمه

منظور از مسئولیت اجتماعی شرکت ها، پیوستگی و اتحاد میان فعالیت ها و ارزش های سازمان به گونه ای است که منافع کلیه ذی نفعان شامل سهامداران، مشتریان، کارکنان، سرمایه گذاران و عموم جامعه در سیاست و عملکرد سازمان منعکس گردد. به عبارت دیگر سازمان باید همواره خود را جزیی از اجتماع بداند و نسبت به جامعه احساس مسئولیت داشته باشد و در جهت بهبود رفاه عمومی به گونه ای مستقل از منافع مستقیم شرکت، تلاش کند. فعالیت اجتماعی شرکت، میزان اصطکاک شرکت با جامعه را کاهش داده و از این منظر باعث کاهش ریسک شرکت و هزینه های آن خواهد شد. بنابراین می تواند کانالی باشد که از طریق آن شرکتها را به مسئولیت پذیری اجتماعی تشویق کنند. تغییرات بوجود آمده در فضای کسب و کار باعث گردیده که نگرش به مدیریت ریسک از منظر جزءگرا به نگرشی کل گرا و سیستماتیک تغییر یابد. با رشد رقابت میان سازمان های امروزی و تهدیدات و فرصتهایی که گریبان گیر تمامی سازمان ها در سطوح مختلف داخلی و بین المللی می باشد، مفهوم ریسک اهمیت بسیار زیادی پیدا کرده است. یکی از مشکلات اصلی در ارزیابی سرمایه گذاری ها، تمایل سرمایه گذاران به تمرکز بر بازده سرمایه گذاری و عدم توجه کافی به ریسک سرمایه گذاری می باشد. سطح بالای شفافیت در اطلاعات باعث کاهش عدم تقارن اطلاعاتی بین شرکت و سرمایه گذاران می شود و این خود باعث کاهش ریسک می گردد. بنابراین شرکتهایی با عملکرد اجتماعی بالاتر، ریسک پایین تری دارند. یکی از مشکلات پیش رو در اندازه گیری مسئولیت پذیری شرکت، غیر کمی و کیفی بودن آن است، بنابراین بررسی رابطه بین مسئولیت اجتماعی و ریسک شرکت می تواند به مدیران در تصمیم گیری بهتر کمک کند. حسابداری مسئولیت های اجتماعی که محصول بسط، تکامل و تغییر در شرایط و انتظارات جامعه است، به دنبال ارتقای سطح پاسخ گویی، ارائه ی این اطلاعات و کمک به تصمیم گیرندگان است. مسئولیت اجتماعی از مسائل کلیدی محیط تجاری کنونی است. (زووتس لوت، ۲۰۰۳)

۲- بیان مسأله

مسئولیت اجتماعی شرکت ها موضوعی جدید در ادبیات و تحقیقات حسابداری به شمار رفته و از جنبه های مختلف توسط سرمایه گذاران، تحلیل گران، مدیران و محققین مورد توجه قرار گرفته است. امروزه سهامداران خواهان سرمایه گذاری در شرکتهایی هستند که به گونه ای مناسب مسئولیت های اجتماعی را انجام می دهند. گران (۲۰۰۸) ادعا می کند که مسئولیت های اجتماعی شرکت ها نه تنها در شرکت های بزرگ انجام می شود بلکه امروزه برای بسیاری از شرکت ها ضروری به نظر می رسد. طرفداران افشای مسئولیت های اجتماعی ادعا می کنند که شرکت ها برای افزایش ثروت سهامدار این اطلاعات را افشا می کنند (گران، ۲۰۰۸).

یکی از اهداف گزارشگری مالی، ارائه اطلاعاتی است که برای سرمایه گذاران، اعتبار دهندگان و دیگر استفاده کنندگان فعلی و بالقوه در تصمیم گیری های مربوط به سرمایه گذاری و اعتبار دهی و سایر تصمیم ها، سودمند باشد. یکی از معیارهای مهمی که گروه های مزبور برای برآورد قدرت سودآوری شرکت، پیش بینی سودهای آینده و ریسک های مربوط به آن و همچنین ارزیابی عملکرد مدیریت استفاده می کنند، سودهای جاری و گذشته ی شرکت است. سود در زمره مهم ترین اطلاعات حسابداری است که تحقیقات وسیعی در مورد تأثیر آن بر رفتار قیمت سهام انجام شده و سودمندی آن از جهات مختلف مورد تأیید واقع گردیده است. سرمایه گذاران برای سود حسابداری به عنوان ابزار پیش بینی جایگاه خاصی در نظر دارند. بهای

جاری هر واحد تجاری - قیمت سهام - با جریان سود مورد انتظار پیوند خورده است و سرمایه‌گذار معمولاً بر مبنای انتظاراتش از سود آتی به نگهداری یا فروش سهام تصمیم می‌گیرد (آقایی، ۱۳۷۳).

۱-۲- نگهداشت وجه نقد

طبق تئوری کارگزاری، بدیهی است وقتی جریان وجوه نقد آزاد افزایش می‌یابد، مدیران این انگیزه را خواهند داشت که وارد پروژه‌هایی شوند که بازده منفی دارد (جنسن، ۱۹۸۶). در این رابطه، چونگ و همکاران (۲۰۰۵) عنوان می‌کنند که این پروژه‌ها ممکن است در جهت حمایت از منافع خود مدیران باشد یا ممکن است میزان کنترل آنها بر منابع شرکت را بیشتر کند. مدیران ممکن است در نتیجه اقدامات غیر مطلوب مانند سرمایه‌گذاری‌های کاهنده ارزش، باعث افزایش هزینه‌های نمایندگی - کاهش ارزش شرکت - شده و مدیران ارشد شرکت را در موقعیت آسیب‌پذیری تحت فشار قرار دهند. بدترین حالت این است که مدیران به منظور مخفی کردن اثرات منفی چنین سرمایه‌گذاری‌های کاهنده ارزش، از ابزارهای مدیریت سود فرصت طلبانه استفاده کنند (بوکیت و اسکندر، ۲۰۰۹؛ چونگ و همکاران، ۲۰۰۵؛ رحمان و محد-صالح، ۲۰۰۸).

۲-۲- مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها (CSR)

"مسئولیت اجتماعی، مجموعه وظایف و تعهداتی است که سازمان باید در جهت حفظ، مراقبت و کمک به جامعه‌ای که در آن فعالیت می‌کند، انجام دهد" (بزرگی، ۱۳۸۳)

۲-۳- حاکمیت شرکتی

عامل اصلی توجه به نقش مالکان نهادی در ساختار مالکیت را می‌توان پیدایش مباحث مرتبط با نظام راهبری شرکتی دانست. نیاز به حاکمیت شرکتی از تضاد منافع بالقوه بین افراد در ساختار شرکت ناشی می‌شود. به این تضاد منافع اغلب مشکل نمایندگی اطلاق می‌شود؛ لذا این سؤال اساسی مطرح می‌شود که: سهام‌داران چگونه می‌توانند شرکت را کنترل کنند؟ یکی از راهکارهای مهم و با اهمیت توجه جدی به حاکمیت شرکتی می‌باشد. (حساس یگانه، ۱۳۸۴).

۴-۲- ریسک شرکت:

زبان بالقوه قابل اندازه‌گیری یک سرمایه‌گذاری را ریسک می‌نامند. در فرهنگ و بستر، ریسک به معنی شانس و احتمال آسیب و یا زیان و ضرر تعریف شده، و تعریف مالی و مقداری ریسک، توزیع احتمال بازده هر سرمایه‌گذاری می‌باشد. در فرهنگ مدیریت رهنما، در تعریف ریسک آمده است: «ریسک عبارت است از هر چیزی که حال یا آینده دارایی یا توان کسب درآمد شرکت، موسسه یا سازمانی را تهدید می‌کند.» وستون و بریگام در تعریف ریسک یک دارایی می‌نویسند: ریسک یک دارایی عبارت است از تغییر احتمالی بازده آتی ناشی از آن دارایی.

ریسک شرکت که نشان دهنده نوسانات بازده سهام می‌باشد، درواقع نوعی ریسک ذاتی در فرآیند تصمیم‌گیری مدیریت محسوب می‌شود (رگو و ویلسون، ۲۰۱۲؛ بادرشتر و همکاران ۲۰۱۳).

۳- فرضیه‌ها پژوهش

فرضیه اصلی:

بین افشای مسئولیت اجتماعی شرکتها با ریسک سیستماتیک و نگهداشت وجه نقد و حاکمیت شرکتی ارتباط وجود دارد.

^۱-Corporate Social Responsibility

فرضیه های فرعی:

شرکتها با افشای مسئولیت اجتماعی بالا، تمایل کمتری به ریسک و نگهداشت پایین وجه نقد دارند

شرکتها با افشای مسئولیت اجتماعی بالا، تمایل کمتری به ریسک و نگهداشت بالای وجه نقد دارند

بین افشای مسئولیت اجتماعی شرکتها با حاکمیت شرکتی و نگهداشت وجه نقد ارتباط وجود دارد.

شرکتها با افشای مسئولیت اجتماعی بالا، حاکمیت شرکتی قوی و نگهداشت وجه نقد پایینی دارند

شرکتها با افشای مسئولیت اجتماعی پایین، حاکمیت شرکتی قوی و نگهداشت وجه نقد پایینی دارند

۴- پیشینه تحقیق:

جدول ۱-۲ خلاصه پژوهش های خارجی انجام شده در زمینه موضوع پژوهش

ردیف	نام محقق	موضوع تحقیق	نتیجه تحقیق
۱	لیز و همکاران (۲۰۱۵)	بررسی گزارش مسئولیت اجتماعی و نقش آن در عملکرد آتی شرکت	نتایج حاکی از آن بود که سرمایه گذاری در مسئولیت اجتماعی شرکتها عملکرد مالی آتی شرکت را بهبود نمی بخشد.
۲	یاتریدیس (۲۰۱۳)	بررسی رابطه بین کیفیت افشای زیست محیطی و راهبری شرکتی	به این نتیجه رسید که کیفیت بالای افشاهای زیست محیطی، نشان دهنده راهبری شرکتی مؤثر و کارا است و منجر به رویارویی با مشکلات کمتر در دستیابی به بازارهای سرمایه می شود
۳	هوزینوف و کلام ۲۰۱۲	ارتباط فرارهای مالیاتی، مدیریت مالیات و مسئولیت های اجتماعی شرکتها	آثار متقابل انتظارات اجتماعی با حق الزحمه مدیریت مالیات بر نرخ مؤثر مالیاتی نقدی و مبتنی بر استانداردهای حسابداری اثر مثبتی دارد، درحالی که اثر متقابل اقتدار حاکمیت شرکتی و تنوع بخشی با حق الزحمه های مدیریت مالیات با نرخ مؤثر مالیات نقدی اثر منفی دارد.
۴	بدوروف (۲۰۱۱)	بررسی وسعت و ماهیت افشای مسئولیت های اجتماعی شرکت	نتایج رابطه ی مثبتی بین مدیران غیرموظف و افشای مسئولیت های اجتماعی شرکت نشان داد، اما اندازه شرکت بر سطح افشا تأثیر نداشت .
۵	کنگ و فریدمن (۲۰۱۱)	آزمون رابطه بین راهبری شرکتی خوب و عملکرد زیست محیطی و افشا	نتایج نشان داد که هیچ گونه ارتباطی بین راهبری شرکتی خوب و عملکرد آلودگی خوب وجود ندارد
۶	چویی و همکاران (۲۰۱۰)	بررسی عملکرد مالی و مسئولیت اجتماعی	نتایج حاکی از وجود ارتباط مثبت و معنادار بین عملکرد مالی و مسئولیت اجتماعی بوده است.
۷	اسکات و همکاران ۲۰۱۰	مسئولیت اجتماعی شرکت و عملکرد مالی شرکت	نتایج آنها حاکی از وجود رابطه مثبت بین عملکرد مالی و عملکرد اجتماعی شرکت بود.

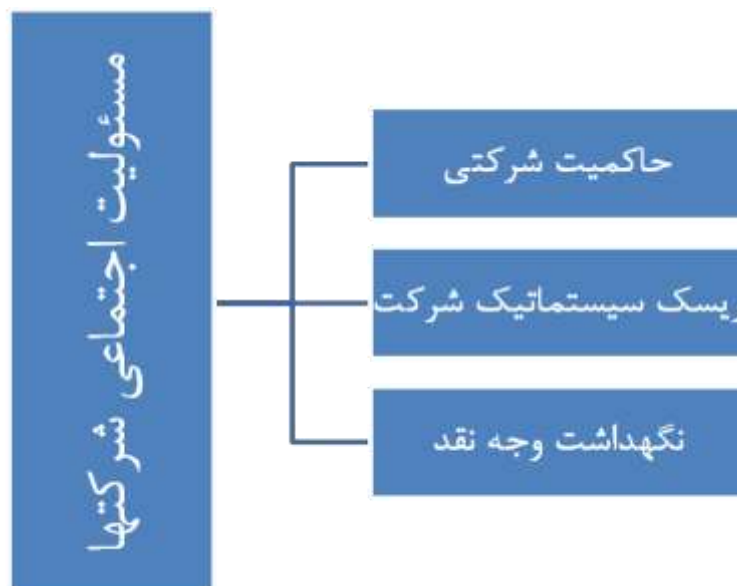
۸	نلینگ و وب ۲۰۰۸	ارتباط بین عملکرد مالی و مسئولیت اجتماعی	نتایج پژوهش حاکی از وجود یک ارتباط منفی و ضعیف بین عملکرد مالی و عملکرد اجتماعی شرکت بوده است.
۹	واندرلان و همکاران ۲۰۰۸	عملکرد مالی و عملکرد اجتماعی شرکت	نتایج پژوهش حاکی از وجود ارتباط منفی بین عملکرد مالی و عملکرد اجتماعی شرکت بوده است.
۱۰	تی سوت سورا ۲۰۰۴	ارتباط بین مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها و عملکرد مالی	ارتباط مثبت و معناداری را بین عملکرد مالی و عملکرد اجتماعی شرکت وجود دارد.
۱۱	کوکس و همکارانش (۲۰۰۴)	بررسی سرمایه‌گذاری و عملکرد اجتماعی	دریافتند که سرمایه‌گذاران نهادی در شرکت‌هایی سرمایه‌گذاری می‌کنند که موفقیت اجتماعی خوبی دارند و از سرمایه‌گذاری در شرکت‌هایی که عملکرد اجتماعی ضعیفی دارند، اجتناب می‌ورزند.
۱۲	سیسمسون و کوهر (۲۰۰۲)	ارتباط بین عملکرد مالی و عملکرد اجتماعی شرکت	نتایج پژوهش آن‌ها حاکی از وجود رابطه مثبت بین عملکرد مالی و عملکرد اجتماعی شرکت بود.

جدول ۲-۲ خلاصه پژوهش‌های داخلی انجام شده در زمینه موضوع پژوهش

ردیف	نام محقق	موضوع تحقیق	نتیجه تحقیق
۱	شاهین مهر (۱۳۹۴)	مدل یابی روابط بین اخلاق حرفه‌ای و مسئولیت اجتماعی با پاسخگویی سازمانی	سازمان‌ها با افزایش توجه به مباحث اخلاقی که ارتقای مسئولیت اجتماعی را به دنبال خواهد داشت، گامی در ایجاد، حفظ و بهبود پاسخگویی سازمانی خواهند برداشت.
۲	رضوان حجازی (۱۳۹۴)	مسئولیت اجتماعی و تمکین مالیاتی شرکتی (مطالعه موردی اداره کل امور مالیاتی مؤدیان بزرگ)	هرچه شرکت‌ها در فعالیت‌های مرتبط با مسئولیت اجتماعی بیشتر مشارکت می‌نمایند، تمکین مالیاتی آن‌ها نیز بیشتر است.
۳	جلیلی و قیصری (۱۳۹۳)	بررسی ارتباط بین کیفیت سود و مسئولیت‌پذیری اجتماعی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران	در مدل اقلام تعهدی اختیاری و مدل هزینه‌های تولید غیرعادی، بین مسئولیت اجتماعی شرکت و مدیریت سود رابطه مثبت غیر معنادار وجود داشته و در مدل وجوه نقد غیرعملیاتی و مدل هزینه‌های اختیاری غیرعادی بین مسئولیت‌های اجتماعی شرکتی و کیفیت سود رابطه معناداری وجود دارد.
۴	مران جوری و علی‌خانی (۱۳۹۳)	افشای مسئولیت‌های اجتماعی و راهبری شرکتی	بین اندازه شرکت با سطح افشای اطلاعات زیست‌محیطی و اجتماعی رابطه معنی‌دار مثبتی وجود دارد، اما بین سطح افشای اطلاعات زیست‌محیطی و اجتماعی و سرمایه‌گذاران نهادی و مدیران غیرموظف رابطه معنی‌داری مشاهده نشد.

۵	پور علی و حجایی (۱۳۹۳)	بررسی رابطه بین افشای مسئولیت اجتماعی و مالکیت نهادی در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران	یافته‌های پژوهش آن‌ها بیانگر آن است که رابطه‌ی معنادار منفی بین افشای مسئولیت اجتماعی، میزان افشای اطلاعات مربوط به روابط کارکنان، تولید و محیط‌زیست با مالکیت نهادی وجود دارد. درحالی‌که بین میزان افشای اطلاعات مربوط به مشارکت اجتماعی با مالکیت نهادی رابطه‌ی معناداری وجود ندارد.
۶	عرب صالحی و همکاران ۱۳۹۲	رابطه مسئولیت اجتماعی با عملکرد مالی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس	عملکرد مالی با مسئولیت اجتماعی شرکت نسبت به مشتریان و نهادهای موجود در جامعه ارتباط دارد. ولی عملکرد مالی با مسئولیت اجتماعی شرکت نسبت به کارکنان و محیط‌زیست رابطه معناداری ندارد

۵- مدل مفهومی تحقیق (چانگ و همکاران، ۲۰۱۶)

۶- روش تحقیق

۶-۱ روش و ابزار گردآوری اطلاعات

داده‌های موردنیاز برای آزمون فرضیه‌های تحقیق از طریق مراجعه به سازمان بورس اوراق بهادار تهران و استفاده از صورت‌های مالی سالانه و یادداشت‌های توضیحی شرکت‌های پذیرفته‌شده در سازمان بورس اوراق بهادار تهران (شامل: ترازنامه، سود و زیان)، گزارشات هیئت‌مدیره و نرم‌افزارهای تلخیص‌کننده‌ی اطلاعات مالی شرکت‌ها مانند، ره‌آورد نوین، تدبیر پرداز و سایت‌های بورس گردآوری خواهد شد.

در تحقیق حاضر برای هر یک از ضرایب جزئی رگرسیون از آزمون t استیودنت و برای معناداری مدل رگرسیونی از آماره فیشر (F) در سطح ۹۵ درصد استفاده خواهد شد. تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از نرم افزار EViews صورت خواهد گرفت.

قلمرو موضوعی پژوهش بررسی ارتباط بین افشای مسوولیت اجتماعی شرکت ها و ریسک سیستماتیک و نگهداشت وجه نقد و حاکمیت شرکتی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد. قلمرو زمانی این پژوهش دوره شش ساله طی بازه زمانی ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۴ می باشد و قلمرو مکانی پژوهش، بورس اوراق بهادار تهران است.

۲-۶- نمونه آماری پژوهش و روش نمونه گیری

در پژوهش حاضر برای تعیین نمونه آماری، از فرمول کوکران استفاده شده است. بدین منظور آن دسته از شرکت های جامعه آماری که شرایط زیر را دارا باشند به عنوان نمونه آماری انتخاب و مابقی حذف می شوند.

۱. قبل از سال ۱۳۸۹ در بورس اوراق بهادار تهران پذیرفته باشند.
 ۲. سال مالی شرکت منتهی به تاریخ پایان اسفندماه هر سال باشد.
 ۳. شرکت طی دوره مورد بررسی تغییر سال مالی نداده باشند.
 ۴. شرکت های تحت بررسی جزء شرکت های سرمایه گذاری، هلدینگ و واسطه گری مالی نباشند.
 ۵. اطلاعات و داده های آنها در دسترس باشد.
 ۶. معاملات سهام شرکت به طور مداوم در بورس اوراق بهادار تهران صورت گرفته باشد و توقف معاملاتی بیش از سه ماه در مورد سهام یادشده اتفاق نیفتاده باشد.
- با توجه به شرایط و محدودیت های فوق، از بین شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در مجموع ۲۴۰ شرکت به عنوان جامعه پژوهش انتخاب شده است.

جدول ۲-۳ جامعه آماری

۵۳۲	شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تا پایان سال ۱۳۹۴
۶۸	شرکت ها با دوره مالی یکسان و منتهی به ۱۲/۲۹ باشند و تغییر سال مالی نداشته باشد.
۱۱۴	بانک داده های آنها از سال ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۴ کامل و در دسترس نباشد.
۱۱۰	جزو بانک ها و نهادهای واسطه ای و ... نباشد.
۲۴۰	شرکت های بورسی باقی مانده در جامعه آماری تحقیق

بعد از انتخاب ۲۴۰ شرکت به عنوان جامعه آماری، نمونه آماری با استفاده از فرمول کوکران ۱۰۳ شرکت انتخاب می شود.

۳-۶- ابزار جمع‌آوری داده‌های موردنیاز تحقیق

داده‌های موردنیاز جهت محاسبه متغیرهای پژوهش، از بانک‌های اطلاعاتی «تدبیر پرداز» و «ره‌آورد نوین» استخراج شده است. در صورت ناقص بودن داده‌های موجود در این بانک اطلاعاتی، به آرشیوهای دستی موجود در کتابخانه‌ی سازمان بورس اوراق بهادار و سایت اینترنتی مدیریت پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی- سازمان بورس اوراق بهادار مراجعه گردید.

۴-۶- روش‌های آماری مورد استفاده در پژوهش

در پژوهش حاضر داده‌ها از نوع ترکیبی می‌باشند. به منظور تشخیص اینکه از کدام روش (تلفیقی یا تابلویی) برای تخمین استفاده شود و در صورتی که پذیرفته شدن روش تابلویی کدام مدل (اثرات ثابت یا اثرات تصادفی) به کار گرفته شود، مستلزم آزمون فرضیه‌هایی می‌باشد که در ادامه به توضیح آن‌ها پرداخته می‌شود.

۶-۵- آزمون‌های آماری

در پژوهش حاضر، برای دستیابی به نتایج پژوهش از آمار استنباطی استفاده خواهد شد. در آمار استنباطی گروه کوچکی از جامعه انتخاب شده و فرضیه‌های مدنظر محقق، در مورد آن‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد. سپس به منظور تعمیم نتایج حاصل از نمونه به کل جامعه، یک سری آزمون‌های آماری انجام می‌شود.

۶-۶- بررسی آمار توصیفی متغیرها طی دوره پژوهش

در جداول (۱-۴)، (۲-۴) و (۳-۴) برخی از مفاهیم آمار توصیفی متغیرها، شامل میانگین، میانه، حداقل مشاهدات، حداکثر مشاهدات و انحراف معیار ارائه شده است. اصلی‌ترین شاخص مرکزی میانگین است که نشان دهنده نقطه تعادل و مرکز ثقل توزیع است و شاخص خوبی برای نشان دادن مرکزیت داده‌ها است.

جدول (۱-۴) آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش برای شرکت‌های نمونه

متغیرها	نماد	تعداد مشاهدات	میانگین	میانه	ماکزیمم	مینیمم	انحراف معیار
حاکمیت شرکتی	CG	۶۱۸	-۰.۰۲۸۸۱۷	-۰.۰۲۹۲۷۷	-۰.۰۰۰۲۳۶	-۰.۰۵۱۱۹۹	۰.۰۰۹۲۱۷
وجه نقد	CASH	۶۱۸	۰.۰۴۱۷۲۳	۰.۰۲۷۸۱۲	۰.۴۶۰۹۲۱	-۰.۱۵۹۵۶۱	۰.۰۴۶۲۷۲
مسئولیت اجتماعی شرکتها	CSR	۶۱۸	۰.۲۸۸۰۷۵	۰.۲۸۵۹۳۵	۰.۷۹۱۸۸۲	۰.۰۰۲۹۱۸	۰.۱۶۷۰۰۳
جریان وجه نقد آزاد	FCF	۶۱۸	۰.۲۰۲۱۸۷	۰.۱۵۲۵۶۳	۱۴۸۶۷۱۰	-۹.۳۸۹۹۲۱	۱.۰۹۹۶۶۰
رشد شرکت	GROWTH	۶۱۸	۰.۲۱۹۵۷۶	۰.۱۶۴۹۳۰	۹.۴۶۸۴۸۶	-۰.۷۳۶۲۷۸	۰.۵۰۹۴۰۳
ریسک سیستماتیک	IDIO	۶۱۸	۰.۷۶۹۰۱۸	۰.۹۳۲۵۰۰	۱.۰۰۰۰۰۰	-۰.۹۶۲۰۰۰	۰.۳۷۱۹۵۶
اهرم مالی	LEV	۶۱۸	۰.۶۲۳۲۵۳	۰.۶۳۴۶۱۱	۱.۵۶۵۵۸۲	۰.۱۴۵۹۸۷	۰.۱۹۵۵۵۸
بازده سهام	RET	۶۱۸	۰.۵۱۵۱۰۶	۰.۱۸۱۹۳۵	۸.۱۰۳۴۴۸	-۰.۷۴۳۶۱۴	۱.۰۲۲۵۴۶
اندازه شرکت	SIZE	۶۱۸	۱۳.۸۱۴۱۳	۱۳.۷۱۹۴۱	۱۸.۴۵۴۵۶	۱۰.۸۱۵۸۹	۱.۳۳۰۴۸۴
ریسک عملیاتی	BETA	۶۱۸	۰.۴۳۳۰۰۰	۰.۳۱۴۲۵۸	۳.۷۸۴۵۳۶	۰.۰۰۰۰۰۰	۰.۴۴۱۷۴۳

۳-۴ آزمون ضریب همبستگی متغیرهای پژوهش

جدول (۳-۴) ضرایب همبستگی متغیرهای پژوهش

نماد	CG	CASH	CSR	FCF	GROWTH	IDIO	LEV	RET	SIZE	BETA
CG	۱.۰۰۰۰۰۰									
CASH	-۰.۰۷۲۴۲۱	۱.۰۰۰۰۰۰								
CSR	-۰.۱۲۷۰۸۹	۰.۰۵۶۲۹۱	۱.۰۰۰۰۰۰							
FCF	۰.۰۵۶۷۴۳	۰.۰۰۳۰۴۳	-۰.۰۲۴۵۵۴	۱.۰۰۰۰۰۰						
GROWTH	-۰.۰۳۹۲۷۶	۰.۰۲۹۹۹۴	۰.۰۱۷۷۶۲	-۰.۰۲۴۸۸۳	۱.۰۰۰۰۰۰					
IDIO	۰.۰۰۲۲۲۶	-۰.۰۶۸۱۴۱	-۰.۰۰۳۸۸۲	-۰.۰۰۳۸۶۹۶	-۰.۰۶۲۸۲۱	۱.۰۰۰۰۰۰				
LEV	۰.۰۷۱۷۸۷	-۰.۰۲۲۷۴۹	۰.۰۱۸۲۳۳	۰.۰۰۳۵۹۱	۰.۰۳۴۱۰۶	۰.۰۰۸۸۳۴	۱.۰۰۰۰۰۰			
RET	۰.۰۵۶۱۳۲	۰.۰۱۰۰۰۹۹	-۰.۰۰۵۲۳۸	۰.۰۰۱۱۴۷	۰.۰۱۳۱۵۷	۰.۰۰۳۵۷۲۷	-۰.۰۰۸۴۲۶۸	۱.۰۰۰۰۰۰		
SIZE	-۰.۰۰۸۴۰۰۷	-۰.۰۱۱۷۹۶۲	۰.۰۰۹۲۴۱۱	۰.۰۰۵۳۵۵	۰.۰۰۴۸۵۷۸	۰.۰۰۳۳۶۵۹	۰.۰۲۱۲۵۷۹	-۰.۰۰۱۳۱۲۵	۱.۰۰۰۰۰۰	
BETA	۰.۰۱۴۳۸۹	-۰.۰۰۴۰۵۹۵	-۰.۰۱۱۳۶۵۹	-۰.۰۰۱۰۰۶۵	-۰.۰۰۱۱۶۹۳	۰.۰۰۶۲۸۱۱	-۰.۰۰۵۸۶۴۴	۰.۰۰۱۹۹۳	-۰.۰۰۱۳۸۵۲	۱.۰۰۰۰۰۰

۴-۴ بررسی مفروضات مدل رگرسیون خطی

۴-۴-۱ صفر بودن میانگین جمله خطا (باقیمانده‌ها)

با توجه به آماره آزمون و احتمال مربوط به باقیمانده مدل اول و دوم و سوم و چهارم پژوهش، فرضیه صفر مبنی بر صفر بودن میانگین خطاها پذیرفته می‌شود. به عبارت دیگر فرض صفر بودن میانگین جمله خطا در هر سه مدل مورد استفاده در پژوهش برقرار است.

جدول (۳-۴) نتایج حاصل از آزمون صفر بودن میانگین جمله خطا

مدل‌های پژوهش	نوع آماره	مقدار آماره	احتمال
رابطه اول	آماره t	۱/۴۰۹۴	۰/۱۵۹۱
رابطه دوم	آماره t	۱/۲۶۵۹	۰/۲۰۵۹
رابطه سوم	آماره t	۱/۲۲۱۸	۰/۱۰۸۲
رابطه چهارم	آماره t	۱/۱۴۲۸	۰/۳۰۲۴

۴-۴-۲ ثابت بودن واریانس جمله خطا (باقیمانده‌ها)

در این مطالعه فرض همسانی واریانس باقیمانده‌ها از طریق آزمون بروس-پاگان-گودفری مورد بررسی قرار گرفت. که نتایج آن در جدول (۴-۴) نشان می‌دهد که فرضیه صفر مبنی بر وجود همسانی واریانس در هر سه مدل پژوهش رد می‌شود. بنابراین، به منظور رفع ناهمسانی واریانس از رگرسیون حداقل مربعات تعمیم یافته (GLS) استفاده می‌کنیم.

جدول (۴-۴) نتایج حاصل از آزمون ثابت بودن واریانس جمله خطا با استفاده از آزمون بروش-پاگان-گودفری

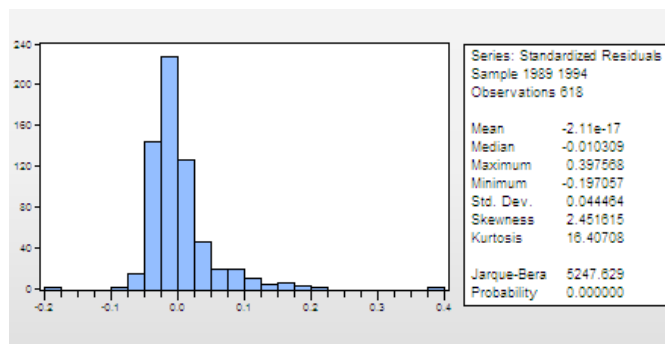
مدل‌های پژوهش	نوع آماره	مقدار آماره	احتمال
رابطه اول	آماره F	۴/۰۵۴۰	۰/۰۰۳۰
رابطه دوم	آماره F	۳/۵۰۱۹	۰/۰۰۷۷
رابطه سوم	آماره F	۲/۱۵۲۴	۰/۰۰۲۵
رابطه چهارم	آماره F	۳/۱۷۵۰	۰/۰۰۱۹

۴-۵-۴ نرمال بودن جمله خطا

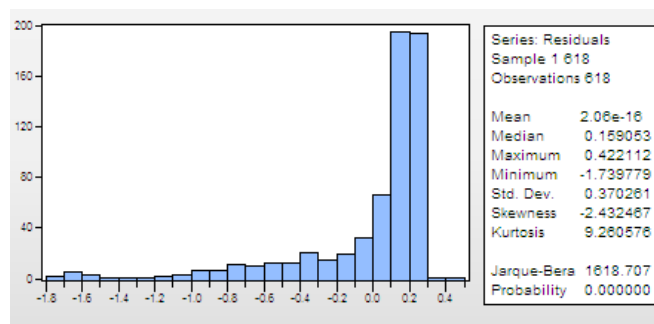
یکی از فروض مهم راجع به جمله باقیمانده این است که توزیع جملات آن نرمال است. به منظور آزمون نرمال بودن جمله خطا از آماره آزمون جارکو-برا استفاده شده است. با توجه به نتایج بدست آمده، آماره آزمون جارکو-برا، برای مدل اول و دوم و سوم و چهارم به ترتیب ۴۴/۲۶۸۴ و ۱۸۱/۱۲۰۱ و ۳۰/۹۵۵۱ و با ارزش احتمال به ترتیب ۰/۰۰۰۰ و ۰/۰۰۰۰ و ۰/۰۰۰۰ می‌باشد. بنابراین فرضیه صفر مبنی بر نرمال بودن جمله خطا رد می‌شود. لذا با توجه به این مطالب می‌توان فرض نرمال بودن جمله خطا را نادیده گرفت.

جدول (۴-۱۰) نتایج حاصل از نرمال بودن جمله خطا

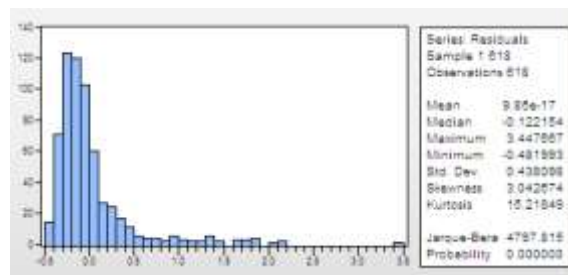
مدل‌های پژوهش	نوع آماره	مقدار آماره	احتمال
رابطه اول	جارکو-برا	۵۲۴۷/۶۲۹	۰/۰۰۰۰
رابطه دوم	جارکو-برا	۱۶۱۸/۷۰۷	۰/۰۰۰۰
رابطه سوم	جارکو-برا	۴۷۹۷/۸۱۵	۰/۰۰۰۰
رابطه چهارم	جارکو-برا	۱۶۱۸/۷۰۷	۰/۰۰۰۰

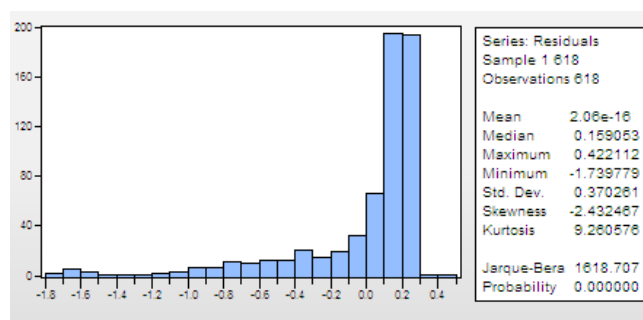
شکل (۴-۱) نمودار هیستوگرام حاصل از نرمال بودن جزء خطا مربوط به مدل اول

شکل (۴-۲) نمودار هیستوگرام حاصل از نرمال بودن جزء خطا مربوط به مدل دوم

شکل (۴-۳) نمودار هیستوگرام حاصل از نرمال بودن جزء خطا مربوط به مدل سوم

شکل (۴-۴) نمودار هیستوگرام حاصل از نرمال بودن جزء خطا مربوط به مدل چهارم

۴-۷-۱ نتایج آزمون فرضیه‌های

فرضیه اول: بین مسئولیت اجتماعی شرکتها و نگهداشت وجه نقد ارتباط مستقیم وجود دارد.

به منظور آزمون این فرضیه از نتایج تخمین مدل اول ارائه شده در جدول (۴-۱۱) بهره گرفته شده است. مقدار احتمال (یا سطح معناداری) F برابر صفر بوده و چون این مقدار کمتر از ۰/۰۵ است، فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد می‌شود، یعنی مدل معنی‌دار است

جدول (۴-۱۱) نتایج حاصل از تخمین مدل اول

$cash_{it} = \beta_0 + \beta_1 idio_{it} + \beta_2 beta_{it} + \beta_3 cg_{it} + \beta_4 csr_{it} + \sum_{j=5}^m \beta_j control_{it} + \varepsilon_{it}$			
متغیر	ضریب برآوردی	آماره t	احتمال
IDIO	-۰/۰۰۷۷۰۹	-۱/۵۷۹۷۷۴	۰/۱۱۴۷
BETA	-۰/۰۰۴۴۱۱	-۱/۰۶۹۶۵۰	۰/۲۸۵۲
CG	۰/۳۱۱۳۱۸	۱/۵۶۰۳۵۰	۰/۰۱۹۲
CSR	۰/۰۱۵۲۵۰	۱/۳۸۶۹۳۸	۰/۰۰۶۰
FCF	۰/۰۰۰۲۸۲	۰/۱۷۱۴۱۴	۰/۸۶۴۰
GROWTH	۰/۰۰۱۹۹۳	۰/۵۵۴۷۶۶	۰/۵۷۹۳
LEV	-۰/۰۴۶۵۵۰	-۴/۸۷۹۷۶۶	۰/۰۰۰۰

۰/۰۳۱۱	۲/۱۶۰۶۳۹	۰/۰۰۳۸۷۳	RET
۰/۰۳۵۴	-۲/۱۰۸۳۱۲	-۰/۰۰۲۹۵۳	SIZE
۰/۰۰۰۰	۵/۲۲۱۳۹۷	۰/۱۰۳۵۱۵	C
۰/۷۶۶۰۵			ضریب تعیین
۰/۶۲۹۳۶			ضریب تعیین تعدیل شده
۱/۹۴۶۴۵۷			دوربین-واتسون
۵/۶۰۴۳۹۹			آماره F
۰/۰۰۰۰۰۰			احتمال (آماره F)

فرضیه دوم: بین ریسک عملیاتی شرکت و مسئولیت اجتماعی شرکتها ارتباط مستقیم وجود دارد.

جدول (۱۲-۴) نتایج حاصل از تخمین مدل دوم

$idio_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 csr_{it} + \sum_{j=2}^n \alpha_j control_{it} + \omega_{it}$			
متغیر	ضریب برآوردی	آماره t	احتمال
CSR	-۰/۰۱۵۴۲۶	-۰/۱۷۱۱۸۱	۰/۰۰۴۱
FCF	-۰/۰۱۳۸۴۵	-۱/۰۱۵۷۶۷	۰/۳۱۰۱
GROWTH	-۰/۰۵۲۴۷۶	-۱/۷۶۴۸۹۷	۰/۰۷۸۱
LEV	۰/۰۱۴۴۴۸	۰/۱۸۳۵۴۹	۰/۰۵۴۴
RET	۰/۰۱۶۸۴۸	۱/۱۳۵۵۲۷	۰/۰۰۶۶
SIZE	۰/۰۱۰۳۴۴	۰/۸۹۳۳۴۷	۰/۰۷۲۰
C	۰/۶۲۷۲۰۰	۳/۹۷۴۲۷۳	۰/۰۰۰۱
ضریب تعیین	۰/۶۷۹۰۹۳		
ضریب تعیین تعدیل شده	۰/۵۶۰۶۳۸		
دوربین-واتسون	۲/۰۳۱۶۲۸		
آماره F	۰/۹۳۴۴۶۰		
احتمال (آماره F)	۰/۰۴۶۹۵۲۲		

فرضیه سوم: بین ریسک سیستماتیک شرکت و مسئولیت اجتماعی شرکتها ارتباط مستقیم وجود دارد.

جدول (۱۳-۴) نتایج حاصل از تخمین مدل سوم

$beta_{it} = \theta_0 + \theta_1 csr_{it} + \sum_{j=2}^p \theta_j control_{it} + v_{it}$			
متغیر	ضریب برآوردی	آماره t	احتمال
CSR	-۰/۳۰۰۶۳۶	-۲/۸۱۹۴۸۵	۰/۰۰۵۰
FCF	-۰/۰۰۵۱۸۱	-۰/۳۲۱۲۴۳	۰/۷۴۸۱
GROWTH	-۰/۰۰۷۰۷۵	-۰/۲۰۱۰۹۴	۰/۸۴۰۷
LEV	-۰/۱۳۲۰۶۷	-۱/۴۱۸۰۱۱	۰/۱۵۶۷

۰/۹۵۴۶	-۰/۰۵۷۰۰۷	-۰/۰۰۱۰۰۱	RET
۰/۸۱۷۷	۰/۲۳۰۵۷۴	۰/۰۰۳۱۵۹	SIZE
۰/۰۰۲۸	۳/۰۰۶۵۳۲	۰/۵۶۱۳۹۴	C
۰/۷۱۶۴۴۶			ضریب تعیین
۰/۸۰۶۷۷۷			ضریب تعیین تعدیل شده
۱/۹۲۷۷۷۹			دوربین-وانسون
۱/۷۰۱۶۵۶			آماره F
۰/۰۱۱۸۱۲۹			احتمال (آماره F)

فرضیه چهارم: بین حاکمیت شرکتی و مسئولیت اجتماعی شرکتها ارتباط مستقیم وجود دارد.

جدول (۴-۱۴) نتایج حاصل از تخمین مدل چهارم

$cg_{it} = Y_0 + Y_1 cs_{it} + \sum_{j=2}^Q Y_j control_{it} + \varepsilon_{it}$			
متغیر	ضریب برآوردی	آماره t	احتمال
CSR	۰/۰۰۶۵۱۳	۲/۹۶۰۹۰۲	۰/۰۰۳۲
FCF	۰/۰۰۰۴۴۳	۱/۳۳۰۲۶۵	۰/۱۸۳۹
GROWTH	-۰/۰۰۰۷۹۳	-۱/۰۹۳۱۶۹	۰/۲۷۴۸
LEV	۰/۰۰۴۷۳۸	۲/۴۶۵۶۳۷	۰/۰۱۴۰
RET	۰/۰۰۰۶۱۷	۱/۷۰۴۵۲۷	۰/۰۸۸۸
SIZE	-۰/۰۰۰۶۳۵	-۲/۲۴۸۰۵۶	۰/۰۲۴۹
C	-۰/۲۱۳۴۸	-۵/۵۴۱۸۰۷	۰/۰۰۰۰
۰/۸۳۸۴۸۲			ضریب تعیین
۰/۷۲۹۰۴۰			ضریب تعیین تعدیل شده
۲/۱۲۲۹۵۷			دوربین-وانسون
۴/۰۷۵۵۷۶			آماره F
۰/۰۰۰۵۱۰			احتمال (آماره F)

۵-۲ نتیجه گیری

فرضیه اول: بین مسئولیت اجتماعی شرکتها و نگهداشت وجه نقد ارتباط مستقیم وجود دارد.

به منظور آزمون این فرضیه از نتایج تخمین مدل اول ارائه شده در جدول (۴-۱۱) بهره گرفته شده است. مقدار احتمال (یا سطح معناداری) F برابر صفر بوده و چون این مقدار کمتر از ۰/۰۵ است، فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد می شود، یعنی مدل معنی دار است.

با توجه به اینکه سطح معناداری متغیر مستقل مسئولیت اجتماعی شرکتها (CSR) برابر با ۰/۰۰۶۰ می باشد که مقدار آن کمتر از ۰/۰۵ می باشد، بنابراین نتایج مدل نشان دهنده آن است که در سطح اطمینان ۹۵٪ مسئولیت اجتماعی شرکتها (CSR) اثر معناداری بر متغیر وابسته نگهداشت وجه نقد دارد که این موضوع نشان می دهد ارتباط بین مسئولیت اجتماعی شرکتها (CSR) و متغیر نگهداشت وجه نقد تایید می گردد.

فرضیه دوم: بین ریسک عملیاتی شرکت و مسئولیت اجتماعی شرکتها ارتباط مستقیم وجود دارد.

به منظور آزمون این فرضیه از نتایج تخمین مدل اول ارائه شده در جدول (۴-۱۲) بهره گرفته شده است. مقدار احتمال (یا سطح معناداری) F برابر $0/0469522$ بوده و چون این مقدار کمتر از $0/05$ است، فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد می‌شود، یعنی مدل معنی‌دار است مقدار آماره دوربین واتسون $2/031628$ می‌باشد که این مقدار، عدم وجود خود همبستگی را نشان می‌دهد. نتایج مربوط به ضریب تعیین نشان می‌دهد، تقریباً 67% تغییرات متغیر وابسته به وسیله متغیرهای مستقل و کنترلی مدل، توضیح داده می‌شوند.

با توجه به اینکه سطح معناداری متغیر مستقل مسئولیت اجتماعی شرکتها (CSR) برابر با $0/0041$ می‌باشد که مقدار آن کمتر از $0/05$ می‌باشد، بنابراین نتایج مدل نشان دهنده آن است که در سطح اطمینان 95% مسئولیت اجتماعی شرکتها (CSR) اثر معناداری بر متغیر وابسته ریسک عملیاتی شرکت دارد که این موضوع نشان می‌دهد ارتباط بین مسئولیت اجتماعی شرکتها (CSR) و ریسک عملیاتی شرکت تایید می‌گردد.

فرضیه سوم: بین ریسک سیستماتیک شرکت و مسئولیت اجتماعی شرکتها ارتباط مستقیم وجود دارد.

به منظور آزمون این فرضیه از نتایج تخمین مدل اول ارائه شده در جدول (۴-۱۳) بهره گرفته شده است. مقدار احتمال (یا سطح معناداری) F برابر $0/011829$ بوده و چون این مقدار کمتر از $0/05$ است، فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد می‌شود، یعنی مدل معنی‌دار است

با توجه به اینکه سطح معناداری متغیر مستقل مسئولیت اجتماعی شرکتها (CSR) برابر با $0/0050$ می‌باشد که مقدار آن کمتر از $0/05$ می‌باشد، بنابراین نتایج مدل نشان دهنده آن است که در سطح اطمینان 95% مسئولیت اجتماعی شرکتها (CSR) اثر معناداری بر متغیر ریسک سیستماتیک دارد که این موضوع نشان می‌دهد ارتباط بین مسئولیت اجتماعی شرکتها (CSR) و متغیر ریسک شرکت تایید می‌گردد.

فرضیه چهارم: بین حاکمیت شرکتی و مسئولیت اجتماعی شرکتها ارتباط مستقیم وجود دارد.

به منظور آزمون این فرضیه از نتایج تخمین مدل اول ارائه شده در جدول (۴-۱۴) بهره گرفته شده است. مقدار احتمال (یا سطح معناداری) F برابر $0/000510$ بوده و چون این مقدار کمتر از $0/05$ است، فرض صفر در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد می‌شود، یعنی مدل معنی‌دار است مقدار آماره دوربین واتسون $2/122957$ می‌باشد که این مقدار، عدم وجود خود همبستگی را نشان می‌دهد. نتایج مربوط به ضریب تعیین نشان می‌دهد، تقریباً 83% تغییرات متغیر وابسته به وسیله متغیرهای مستقل و کنترلی مدل، توضیح داده می‌شوند.

با توجه به اینکه سطح معناداری متغیر مستقل مسئولیت اجتماعی شرکتها (CSR) برابر با $0/0032$ می‌باشد که مقدار آن کمتر از $0/05$ می‌باشد، بنابراین نتایج مدل نشان دهنده آن است که در سطح اطمینان 95% مسئولیت اجتماعی شرکتها (CSR) اثر معناداری بر متغیر وابسته حاکمیت شرکتی دارد که این موضوع نشان می‌دهد ارتباط بین مسئولیت اجتماعی شرکتها (CSR) و متغیر حاکمیت شرکتی تایید می‌گردد. و با توجه به اینکه ضریب متغیر مستقل مسئولیت اجتماعی شرکتها (CSR)، $0/006513$ می‌باشد که این موضوع نشان می‌دهد ارتباط مثبت با حاکمیت شرکتی دارند با توجه به موارد فوق می‌توان در سطح اطمینان 95% فرضیه چهارم پژوهش را تأیید شده تلقی نمود.

جدول ۵-۱- خلاصه نتایج تحقیق

ردیف	فرضیه	نتیجه
۱	بین مسئولیت اجتماعی شرکتها و نگهداشت وجه نقد ارتباط مستقیم وجود دارد	ارتباط مثبت و معناداری
۲	بین ریسک عملیاتی شرکت و مسئولیت اجتماعی شرکتها ارتباط مستقیم وجود دارد.	ارتباط منفی و معناداری
۳	بین ریسک سیستماتیک شرکت و مسئولیت اجتماعی شرکتها ارتباط مستقیم وجود دارد.	ارتباط منفی و معناداری
۴	بین حاکمیت شرکتی و مسئولیت اجتماعی شرکتها ارتباط مستقیم وجود دارد.	ارتباط مثبت و معناداری

منابع فارسی

۱. احمدپور، احمد و کاشانی پور، محمد و شجاعی، محمدرضا. "بررسی تاثیر حاکمیت شرکتی و کیفیت حسابرسی بر هزینه تامین مالی از طریق بدهی". بررسی های حسابداری و حسابرسی، دوره ۱۷، شماره ۶۲، زمستان ۱۳۸۹، ص ۱۷ تا ۳۲
۲. اعتمادی، حسین. رسائیان، امیر و کردتبار، حسین. "رابطه ی برخی از ابزارهای حاکمیت شرکتی و نقدشوندگی سهام". مجله توسعه و سرمایه، سال سوم، شماره ۵، بهار ۱۳۸۹، ص ۳۱ - ۵۹.
۳. امیدوار، علیرضا، (۱۳۸۴). "سیاست گذاری حکومت در ترویج مسئولیت اجتماعی شرکت ها در ایران"، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، رشته سیاست گذاری عمومی، دانشگاه تهران.
۴. اولی، اصل، امین زادگان، عظیمی. "تحلیل رابطه حاکمیت شرکتی و ارزش افزوده اقتصادی در بورس اوراق بهادار تهران". فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مدیریت، سال هفتم، شماره ۲۱، تابستان ۱۳۸۹
۵. ایرج نوروش (۱۳۸۰) "بررسی ارتباط میان تغییرات سود تقسیمی و تغییرات جریانهای نقدی"
۶. ایزدی نیار، رسائیان. "بررسی رابطه اهرم مالی و نقد شوندگی دارایی ها در بورس اوراق بهادار تهران". فصلنامه حسابداری مالی، سال اول، شماره ۲، تابستان ۸۸، صص ۴۱-۱۸
۷. بادآور، یونس و برادران، رسول و محمودزاده، سعید. "بررسی رابطه ی بین برخی مکانیزمهای نظام راهبری شرکت ها و محافظه کاری در گزارشگری مالی" تحقیقات حسابداری، سال سوم، شماره ۹، ص ۱۳۰ - ۱۵۴.
۸. برادران و همکاران. ارائه الگوی افشا اجباری و اختیاری مبتنی بر حاکمیت شرکتی و تاثیر آن بر مدیریت هزینه سرمایه. مطالعات کمی در مدیریت، سال ۴، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۲، صص ۹۹-۱۳۴
۹. حساس یگانه، یحیی و داداشی، ایمان. "بررسی اثر حاکمیت شرکتی بر اظهار نظر حسابرسان مستقل". مجله حسابداری مدیریت، سال سوم، شماره ۵، تابستان ۸۹.
۱۰. حساس یگانه، یحیی، رئیسی، زهره، حسینی، سید مجتبی (۱۳۸۴). رابطه بین کیفیت حاکمیت شرکتی و عملکرد شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصل نامه علوم مدیریت ایران، سال ۴، شماره
۱۱. خاکی، غلامرضا. (۱۳۸۴). روش تحقیق با رویکردی به پایان نامه نویسی، تهران، انتشارات مرکز تحقیقات عملی کشور.
۱۲. خانی، عبدالله. ایمانی، کریم و ملایی، مهنام، (۱۳۹۲). "بررسی رابطه بین تخصص حسابرس در صنعت و اجتناب مالیاتی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران".
۱۳. دکتر رافیک باغومیان، سجاد نقدی. "تاثیر ساز و کارهای حاکمیت شرکتی بر میزان افشای اختیاری در گزارش گیری سالانه شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران" مجله دانش حسابداری، سال پنجم، شماره ۱۶، بهار ۱۳۹۳، صص ۱۱۹-۱۳۶

۱۴. رسائیان، امیر و حسینی، وحید (۱۳۸۷). رابطه کیفیت اقلام تعهدی و هزینه سرمایه در ایران، بررسی های حسابداری و حسابرسی، دوره ۱۵، شماره ۵۳، صص ۶۷-۸۴
۱۵. رسائیان، امیر، فروغ، رحیمی، و سارا حنجری. "تاثیر مکانیزم های نظارتی درون سازمانی حاکمیت شرکتی بر سطح نگهداشت وجه نقد در شرکت ها" مجله پژوهش های حسابداری مالی، سال دوم، شماره چهارم، شماره پیاپی (۶)، زمستان ۱۳۸۹، صص ۱۲۵-۱۴۴.
۱۶. رضایی، فرزین، دوستی، الهام (۱۳۹۰). تاثیر نسبت های سه گانه نظام حاکمیت شرکتی بر هزینه سهام عادی با روش GLS. پژوهش های مدیریت منابع انسانی، دوره ۱۱ شماره ۲، صص ۲۳-۳۸
۱۷. رضایی، ابراهیم (۱۳۸۸)، نقش مشوق ها و نرخ های مؤثر مالیاتی در پویایی های سرمایه گذاری: رویکرد کلان اقتصادی، پژوهشنامه مالیات، شماره هفتم، پیاپی ۵۵، صص ۶۵-۸۴.
۱۸. زایر، آیت، شفیعی، سعیده (۱۳۸۸)، بررسی تأثیر بحران مالی جهانی بر درآمدهای مالیاتی کشور، پژوهشنامه مالیات، شماره چهارم، پیاپی ۵۲، صص ۱۳۳-۱۷۰.
۱۹. ستایش، محمد و ابراهیمی، فهیمه. "بررسی تاثیر ساز و کارهای حاکمیت شرکتی بر محتوای اطلاعاتی سود شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران". مجله دانش حسابداری، سال سوم، شماره ۸، بهار ۱۳۹۱، صص ۳۱ تا ۴۸.
۲۰. ستایش، محمدحسین، قربانی، اصغر و گل محمدی، مریم. "بررسی تاثیر حاکمیت شرکتی بر هموارسازی سود شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران" تحقیقات حسابداری، شماره ۷، صص ۳۴ تا ۵۱.
۲۱. سجادی، فرازمند، تاج الدینی "تاثیر کیفیت حسابرسی بر هزینه ی سرمایه ی سهام عادی". پژوهش های تجربی حسابداری، سال سوم، شماره ۱۰، زمستان ۱۳۹۲، صص ۱۰۹-۱۲۸
۲۲. سیدی، میرحسین، قاسم نژاد مقدم، نیما و رحیمی، غلامرضا (۱۳۸۸). ارائه مدلی جهت سنجش میزان کیفیت با توجه به مفهوم نوین کیفیت، شماره ۱۱، صص ۳۱-۵۸.
۲۳. شهبازی، مجید، مشایخی، بیتا (۱۳۹۳). بررسی رابطه نسبت بدهی، اندازه و هزینه سرمایه شرکت با محافظه کاری مشروط و غیر مشروط، مجله دانش حسابداری، سال ۵، شماره ۱۶، صص ۳۳-۵۴
۲۴. عرب صالحی، مهدی، صادقی، غزل، معین الدین، محمود (۱۳۹۲)، رابطه مسئولیت اجتماعی با عملکرد مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه پژوهش های تجربی حسابداری، سال سوم، شماره ۹، صص ۱-۲۰.
۲۵. کرمی، غلامرضا، "بررسی رابطه بین مالکیت نهادی و محتوای اطلاعاتی سود"، بررسی های حسابداری (۱۳۸۷)، دوره ۱۵، شماره ۵۴، صص ۸۱-۱۰۰.
۲۶. کرین آندرو، (۱۳۸۹)، "مسئولیت اجتماعی سازمان ها) برداشت ها و مورد پژوهش ها در عرصه جهانی)". تهران: انتشارات جامعه شناسان.
۲۷. گروه کارشناسان ایران، (۱۳۸۶)، "مسئولیت اجتماعی سازمان (CSR) با رویکرد مدل EFQM"، انتشارات کیفیت و مدیریت با همکاری نشر مرنديز.
۲۸. معین الدین، اردکانی، یزدی، میمند. "بررسی تاثیر نظام حاکمیت شرکتی بر رابطه بین ساختار سرمایه و ارزش شرکت با رویکرد مدل سازی معادلات ساختاری در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران". فصلنامه علمی پژوهشی دانش سرمایه گذاری، سال ۳، شماره ۹، بهار ۱۳۹۳
۲۹. موسوی جراحی، ضیاءالدین (۱۳۸۸). بهبود روش های عملیاتی اخذ مالیات، موسسه فرهنگی و اطلاع رسانی تبیان، قم.

۳۰. مهدی زاده، (۱۳۸۷) "حسابداری مسئولیت‌های اجتماعی".
۳۱. مهرانی ساسان، فروغی داریوش، کردتبار حسین، رسائیان امیر. "بررسی تأثیر ابزارهای نظارتی حاکمیت شرکتی در کاهش شدت مدیریت سود." نشریه مدیریت فرآیند. تابستان ۱۳۹۰، ص: ۵۱-۷۸
۳۲. مهرانی، کاوه و صفرزاده، محمدحسین. "تبیین ارتباط بین حاکمیت شرکتی و کیفیت سود با رویکرد بومی" مجله دانش حسابداری، سال دوم، شماره ۷، زمستان ۱۳۹۰، ص ۶۹ - ۹۸.
۳۳. مهرآذین، عباس نژاد. "اثر محافظه کاری و افشا بر هزینه سرمایه سهام عادی." پژوهش های تجربی حسابداری، سال سوم، شماره ۹، ۱۳۹۲، صص ۹۳-۱۱۰
۳۴. مهربانی، فاطمه، دادگر، یدا... (۱۳۹۰). بررسی اثر حاکمیت شرکتی بر بهره وری کل عوامل تولید شرکت های پذیرفته شده در بازار بورس اوراق بهادار تهران مطالعه موردی: صنعت مواد غذایی و آشامیدنی، فصل نامه مطالعات کمی در مدیریت، سال دوم، شماره سوم.
۳۵. نصراللهی، زهرا، عارف منش، زهره. "بررسی رابطه ی مالکیت و کیفیت سود در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران" دانش حسابداری (۱۳۸۹)، سال اول، شماره ۳، ۱۱۷ تا ۱۳۸.
۳۶. نیکو مرام وامینی، هاشم، علی (۱۳۹۰) کیفیت سود و هزینه سرمایه. مجله دانش مالی تحلیل اوراق بهادار، شماره ۱۰
۳۷. نیکو مرام، هاشم و فیض آبادی، بهنام، (۱۳۸۸). "مسئولیت اجتماعی از دیدگاه اسلام" پژوهش‌نامه فرهنگی و اجتماعی.
۳۸. الوانی، سید مهدی، قاسمی، سید احمدرضا، مدیریت و مسئولیت‌های اجتماعی سازمان مرکز آموزش و مدیریت دولتی. تهران، ۱۳۷۷.

منابع انگلیسی

۱. Bank, S.A. 2004. Tax, Corporate Governance, and Norms. Washington and Lee Law Review. Vol. 61, Iss. 3; p. 1159.
۲. Bedard, J., Coulombe, D. and Cousteau, L. (2008). Audit committee, underpricing of IPOs, and accuracy of management earnings forecasts. Corporate Governance: An International Review, Vol. 16 No. 6, pp. 519-35.
۳. Boone, E. Louise, Kurtz L., David, Management, New York: McGraw Hill, 2002.
۴. Chandler, David, Werther, wiliam B, strategic Corporate Social Responsibility, Sage publications, California, 2006.
۵. Chen, S., Chen, X., Cheng, Q., Shevlin, T. 2009. Are family firms more tax aggressive than non-family firms? Journal of Financial Economics. Vol. 95, p. 41.
۶. Danko, Dori; Goldberg, Jennifer S.; Goldberg, Stephen R.; Grant, Rita. (2008). Corporate social responsibility: The united states vs. Europe. The Journal of Corporate Accounting & Finance, 19 (6), 41-47.
۷. Desai, M.A. and Dharmapala, D. 2006. Corporate tax avoidance and high powered incentives. Journal of Financial Economics 79: p.145-179.
۸. Desai, M.A., Dharmapala, D., 2009. Corporate tax avoidance and firm value. Rev. Econ. Stat. 91, 537-546.
۹. Desai, M.A., Dyck, A., Zingales, L., 2007. Theft and taxation. J. Financ. Econ. 84, 591-۶۲۳.

۱۰. Erle, B., 2008. Tax risk management and board responsibility. In: Schön, W. (Ed.), Tax and Corporate Governance. Springer-Verlag, Berlin.
۱۱. Gleason, C., Mills, L., 2011. Do auditor-provided tax services improve the estimate of tax reserves? *Contemp. Account. Res.* 28, 1484–1509.
۱۲. Hanlon, M., Mills, L., Slemrod, J., 2007. An empirical examination of corporate tax noncompliance. In: Auerbach, A., Hines Jr., J.R., Slemrod, J. (Eds.), *Taxing Corporate Income in the 21st Century*. Cambridge University Press, New York, pp. 171–210.
۱۳. Jamali, D & Mirshak R (2006). Corporate Social Responsibility Theory and Practice in a Developing Country Context. *Journal of Business Ethics*. 72:243–262.
۱۴. Jamali, D., Safieddine, A.M., Rabbath, M., 2008. Corporate governance and corporate social responsibility synergies and interrelationships. *Corp. Gov. Int. Rev.* 15, 443–459.
۱۵. Lantos, GP (2001). The boundaries of strategic corporate social responsibility. *Journal of Consumer Marketing*, 18(2), 595-630.
۱۶. Llewellyn, G., 2005. Corporate governance, best practice. In: Hancock, J. (Ed.), *Investing in Corporate Social Responsibility: a Guide to Best Practice*, Business
۱۷. O'Brien, Dan. (2001). *Integrating Corporate Social Responsibility with Competitive Strategy*. The Center for Corporate Citizenship at Boston College.
۱۸. Sheth, hell (2006). *Beyond The Game: Corporate Social Responsibility in the Sports Industry*. A thesis submitted to the faculty of the University of North Carolina at Chapel Hill. 1-128
۱۹. . Citak, L. Ersoy, E and Bayrakdaroglu, A, (2012), "Is There a Relationship Between Corporate Governance and Value-based Financial Performance Measures? A Study of Turkey as an Emerging Market", *Asia-Pacific Journal of Financial Studies*, 41, 224–239
۲۰. El Mir, Ali and Souad Seboui (2008). "Corporate governance and the relationship between EVA and created shareholder value". *CORPORATE GOVERNANCE VOL. 8 NO. 1*. pp. ۴۶–۵۸
۲۱. Cash Holdings, *Journal of Accounting and Finance*", Vol 49, pp. 95–11526.
۲۲. Gedajlovic, E., and D. Shapiro. "Ownership structure and firm profitability in Japan." *Academy of Management Journal*, Jan 2002, vol 106.
۲۳. Hagat, S & Bolton, B and Subramanian, A. "Manager Characteristics and Capital Structure: Theory and Evidence" *JOURNAL OF FINANCIAL AND QUANTITATIVE ANALYSIS* Vol. 46, No. 6, Dec. 2011, pp. 1581–1627.
۲۴. Mitton Todd. "Corporate governance and dividend policy in emerging markets, *Emerging Markets*" *American Economic Review* 2004; vol 5: 409- 426.
۲۵. Mueller, E. and A. Spitz. "Managerial Ownership and Company Performance in German Small and Medium-Sized Private Enterprises." *German Economic Review*. Issue 2006, pp. 23-46.
۲۶. Petra, S, T (2007), "The effect of corporate governance on the informativeness of earnings" *Economic of governance*, vol 8, pp 129 – 152.

۲۷. Suh, S. (2009) "The characteristic of classified Board and effects of board on earning quality, accounting conservatism and credit risk". Phd dissertation, umi number : 3385860.
۲۸. Vafeas, N. (2000), "Board structure and informativeness of earning" Journal of accounting and public policy, 19, pp 139 -160.

The relationship between corporate disclosure social responsibility and of systemic risk and cash holdings and corporate governance in companies listed on the Tehran Stock Exchange

Abstract

Companies looking to increase corporate value and better performance and to improve the financial performance of social resources they use. In contrast to the use of corporate resources, companies must take responsibility for community responsibilities. Organizations and companies have a major impact on the social system, so their activities should be such as to maximize the positive effects of it and have negative effects. To minimize and, as the most influential member of the community, to worry about the long-term needs of the community and to work to overcome their dilemmas. In this regard, the main purpose of the present study is to investigate the relationship between disclosure of corporate social responsibility and systematic risk, and corporate cash and corporate governance in companies admitted to the Tehran Stock Exchange. In this study, 103 companies from accepted companies the Tehran stock exchange, for example, selected financial data they collected during the years 1389 to 1394 has been. To analyze the data using multivariate linear regression model was used. For the combined data analysis software Eviews 8 is used to test hypotheses.

The findings of this study were the first hypothesis suggests between cash holdings and corporate social responsibility now positive and significant; therefore the second hypothesis and the third shows that between systemic risk and operational corporate social responsibility has significant negative relationship exists. Finally, in the fourth hypothesis, the results of the test show that there is a positive and significant relationship between corporate governance and corporate social responsibility.

Keywords: Disclosure of corporate social responsibility, systematic risk, cash holdings, corporate governance